

Zadanie domowe 4

W dzisiejszym zadaniu domowym udowodnicie twierdzenia w logice pierwszego rzędu. Zaczniście od przeczytania wszystkiego do Section 1.4.4 w tutorialu przed rozpoczęciem zadania. Upewnijcie się, że rozumiecie dyskutowane tam przykłady. W razie wątpliwości, skonsultujcie Coq Reference Manual celem zrozumienia nowych taktyk i komend wykorzystywanych w zadaniu.

1. TAKTYKI DLA MAŁYCH I DUŻYCH KWANTYFIKATORÓW

Poniższa tabelka podaje taktyki dla małych i dużych kwantyfikatorów w logice pierwszego rzędu:

	$\forall(\text{forall})$	$\exists(\text{exists})$
Reguła wprowadzania	intro	exists
Reguła eliminacji	apply, apply...with $term_1 term_2 \dots term_n$	elim

Oto przykładowe programy w Coq dla następujących osądów:

$$\begin{aligned}
 &(\forall x. A \wedge B) \rightarrow (\forall x. A) \wedge (\forall x. B) \text{ true} \\
 &\exists x. \neg A \rightarrow \neg \exists x. A \text{ true} \\
 &\forall y. (\forall x. A) \rightarrow (\exists x. A) \text{ true}
 \end{aligned}$$

```

Section FirstOrder.
Variable Term : Set.
Variables A B : Term -> Prop.

Theorem forall_and :
(forall x : Term, A x /\ B x) -> (forall x : Term, A x) /\ (forall x : Term, B x).
Proof.
intro w.
split; (intro a; elim (w a); intros; assumption).
Qed.

Theorem exist_neg : (exists x : Term, ~ A x) -> (~ forall x : Term, A x).
Proof.
intro w; intro z; elim w; intros a y; elim y; apply z.
Qed.

Theorem not_weird : forall y : Term, (forall x : Term, A x) -> (exists x : Term, A x).
Proof.
intro a; intro w; exists a; apply w.
Qed.
End FirstOrder.

```

Na początek deklarujemy zbiór `Term` który będziemy używać jako zbiór termów:

```
Variable Term : Set.
```

Nie będziemy specyfikować elementów zbioru `Term`, jako że logika pierwszego rzędu nie zakłada żadnego szczególnego zbioru termów.

Następnie deklarujemy dwa zdania `A` oraz `B`:

Variables A B : Term → Prop.

A oraz B mają zadany typ `Term → Prop` celem zaznaczenia, że są parametryzowane przez termy, czyli elementy zbioru `Term`. Oznacza to w praktyce, że jeśli A zawiera jako term zmienną `x`, to piszemy `A x`, czemu nadajemy typ `Prop`, czyli zdanie. Zauważmy, że wszystkie termy, które są zmiennymi w powyższym programie w Coq mają przypisany typ `Term` tak, aby mogły być użyte jako argumenty zarówno dla A jak i dla B.

2. ZBIORY, ZDANIA I TYPY

Na początek trochę trudno się przyzwyczaić do różnic pomiędzy zbiorami `Set`, zdaniami `Prop` i typami `Type` w Coq, jako że wszystkie są zarówno typami jak i termami, co powoduje odrobinę zamieszania. Aby trochę ułatwić poruszanie się w systemie, odnotujmy, co następuje:

- Term dowodowy M , czyli dowód, ma określony typ A , który nazywamy zdaniem. Mamy więc relację $M : A$.
- Zdanie A ma typ `Prop`, które nazywamy **rodzajem** celem odróżnienia od typów w ogólnym znaczeniu. Tym samym mamy relację $A : \text{Prop}$, która dosłownie mówi, że A należy do zbioru zdań `Prop`.
- Term t ma pewien typ τ , który nazywamy typem danych. Mamy zatem relację $t : \tau$.
- Typ danych τ ma typ `Set`, który także będziemy nazywać **rodzajem** celem odróżnienia od typów w ogólnym sensie. Mamy więc relację $\tau : \text{Set}$, która oznacza, że τ należy do zbioru typów danych `Set`.
- Zarówno `Type` jak i `Set` mają typ `Type`.

Powyższe rozważania można podsumować następującą tabelką:

<i>term</i> t	:	<i>typ danych</i> τ	:	<code>Set</code>	:	<code>Type</code>
<i>term dowodowy</i> M	:	<i>zdanie</i> A	:	<code>Prop</code>	:	<code>Type</code>

3. DEKLARACJE I DEFINICJE

Poniższa tabelka pokazuje w jaki sposób deklarujemy zmienne, które są termami tylko z ich typami danych oraz jak definiować zmienne, które są termami zarówno z termami, jak i z ich typami danych. Deklaracje globalne i definicje są eksportowane do zewnętrznych sekcji (zaczynających się od `Section` i kończących na `End`), w odróżnieniu od lokalnych deklaracji i definicji.

	<i>deklaracja</i>	<i>definicja</i>
<i>globalna</i>	<code>Parameter v : τ, Parameters</code>	<code>Definition c : $\tau := t$.</code>
<i>lokalna</i>	<code>Variable v : τ, Variables</code>	<code>Let c : $\tau := t$.</code>

Okazuje się, że powyższe definicje i deklaracje mogą być użyte nie tylko dla termów, ale także dla termów dowodowych, a nawet typów danych i zdań. Możemy, na przykład, zadeklarować typ danych następująco:

Variable Term : Set.

albo zdanie w taki sposób:

Variable P : Prop.

Dla dowodów i termów dowodowych Coq dostarcza następujących specjalnych form deklaracji i definicji. Definicja "na opak" ukrywa swój dowód M i pokazuje wyłącznie H oraz A do późniejszego użycia.

Definicja "przezroczysta" pokazuje również swój dowód M .

	<i>deklaracja</i>	<i>definicja</i>
<i>globalna</i>	$\text{Axiom } H : A$ $(\text{Parameter } H : A \text{ – raczej nie polecam})$	$\text{Lemma } H : A. \text{ Proof } M. \text{ – "na opak"}$ $\text{Theorem } H : A. \text{ Proof } M. \text{ – "na opak"}$ $(\text{Definition } H : A := M. \text{ – "przezroczysta", raczej nie polecam})$
<i>lokalna</i>	$\text{Hypothesis } H : A, \text{ Hypotheses}$ $(\text{Variable } H : A \text{ – raczej nie polecam})$	$\text{Let } H : A := M. \text{ – "przezroczysta"}$

4. apply, exact ORAZ elim

Dotychczas wykorzystywaliśmy te taktyki tylko dla mniennych lub etykiet. Okazuje się jednak, że ich argumentami mogą być też termy dowodowe, o ile tylko mają odpowiednie typy. Oto kilka przykładów:

- `apply (Ltn 0 (S 0))`.
Zamiast specyfikować etykietę, używamy termu dowodowego `Ltn 0 (S 0)`.
- `elim (EM (exists x, P x))`.
Zamiast specyfikować etykietę, używamy termu dowodowego `EM (exists x, P x)` (przykład z tutoriala).
- `exact (Eqi a)`.
Zamiast specyfikować etykietę, używamy termu dowodowego `Eqi a`.

5. WŁASNOŚCI LICZB NATURALNYCH (50% PUNKTÓW).

Będziemy używać następujących aksjomatów do zdefiniowania liczb naturalnych:

$$\begin{array}{c}
 \frac{}{\text{Nat}(\mathbf{0})\text{true}} \text{Zero} \qquad \frac{}{\forall x. \text{Nat}(x) \rightarrow \text{Nat}(\mathbf{s}(x))\text{true}} \text{Succ} \\
 \frac{}{\forall x. \text{Eq}(x.x)\text{true}} \text{Eq}_i \qquad \frac{}{\forall x. \forall y. \forall z. (\text{Eq}(x, y) \wedge \text{Eq}(x, z) \rightarrow \text{Eq}(y, z))\text{true}} \text{Eq}_t \\
 \frac{}{\forall x. \text{Lt}(x.\mathbf{s}(x))\text{true}} \text{Lt}_s \qquad \frac{}{\forall x. \forall y. \text{Eq}(x, y) \rightarrow \neg \text{Lt}(x, y)\text{true}} \text{Lt}_\neg
 \end{array}$$

Powyższe aksjomaty tłumaczymy jako deklaracje w Coq w następujący sposób:

`Variable Term : Set.`

`Variable 0 : Term.`

`Variable S : Term -> Term.`

`Variable Nat : Term -> Prop.`

`Variable Eq : Term -> Term -> Prop.`

`Variable Lt : Term -> Term -> Prop.`

`Hypothesis Zero : Nat 0.`

`Hypothesis Succ : forall x : Term, Nat x -> Nat (S x).`

`Hypothesis Eqi : forall x : Term, Eq x x.`

`Hypothesis Eqt : forall (x : Term) (y : Term) (z: Term), (Eq x y /\ Eq x z) -> Eq y z.`

`Hypothesis Lts : forall x : Term, Lt x (S x).`

`Hypothesis Ltn : forall (x : Term) (y : Term), Eq x y -> ~ Lt x y.`

Udowodnij, a następnie przetłumacz do Coq następujące twierdzenia:

$$\begin{aligned}\forall x. Nat(x) &\rightarrow (\exists y. Nat(y) \wedge Eq(x, y))true \\ \forall x. \forall y. Eq(x, y) &\rightarrow Eq(y, x)true \\ \neg \exists x. Eq(x, \mathbf{0}) \wedge Eq(x, \mathbf{s}(\mathbf{0})) &true\end{aligned}$$

6. DALSZE WŁASNOŚCI LICZB NATURALNYCH (50% PUNKTÓW).

Udowodnij następujące twierdzenia w Coq:

$$\begin{aligned}\forall x. Nat(x) &\rightarrow Nat(\mathbf{s}(\mathbf{s}(x)))true \\ \forall x. \forall y. Lt(x, y) &\rightarrow \neg Eq(x, y)true \\ \neg \exists x. \exists y. Eq(x, y) \wedge Lt(x, y) &true\end{aligned}$$

7. ZADANIE

Ściągnijcie ze storny kursu plik:

www.math.us.edu.pl/~pgladki/teaching/2012-2013/log_coq4.v

i uzupełnijcie brakujące dowody z użyciem termów dowodowych. Gdy skończycie, prześlijcie uzupełniony plik na mój adres email **koniecznie** oznaczając Waszego maila tagiem [aghlog]. Termin oddania zadania domowego mija 7 lub 14 czerwca (w zależności, do której grupy ćwiczeniowej uczęszczacie).